

ZAKAJ SO SPREMEMBE KOT NEZAŽELENA NEBESA

| Sonja Šmuc

Še lani je bilo slišati samo: bonusi, bonusi, bonusi. Letos o tem ne govori več nihče,« je jedrnatno povzel spremembo med lansko in letošnjo konferenco Leaders in London, ki vsako leto v London pripelje največje zvezde voditeljstva, moderator konference René Carayol, ki ima tudi sam status angleške managerske ikone. Hlastanje za denarjem je postalo družbeno nezaželeno, čeprav smo pod kožo še vedno vsi krvavi.

Glavna beseda dvodnevnega srečanja managerjev z vseh celin je bila - sprememba. Kriza kot katarza, kriza kot priložnost za prave liderje, kriza kot prekretnica za nove prebojne tehnologije. »Never let a perfectly good crisis go to waist,« so ponavljali Jack Welch, Gari Kasparov in drugi. A medtem ko se v konferenčni dvorani ni težko navduševati nad možnostmi, ki jih prinaša ponovno mešanje globalnih kart, pa je spopadanje z nestanovitnim, nezaupljivim, prestrašenim okoljem nekaj veliko manj privlačnega. »Spremembe so kot nebеса: vsi bi radi šli tja, a nihče noče umreti,« je mantra, da ljudje pozdravljamo spremembe, dokler ne ugotovimo, da zadevajo tudi nas, ponazorila Carly Fiorina. »Nikoli ne podcenjujte želje po ohranjanju statusa quo.«

V Sloveniji nam zadnji dve desetletji na srečo ni uspelo uživati statusa quo. Management je moral iti skozi toliko divjih sprememb – od spremembe sistema, večkratne menjave valute, ponorele inflacije – da tudi sedanje zelo resne razmere niso panično obarvane. Izkušnja iz začetka devetdesetih je še zelo živa. Takrat nismo izgubili samo 70 odstotkov trga, temveč mlada Slovenija še ni

Foto: Maja J. Poročnik

bila priznana država, kar je zaradi visokega političnega tveganja omejevalo tako možnosti izvoza kot pridobivanje finančnih virov. Obstaja pa pomembna razlika med tistimi in sedanjimi časi, je na Vrhu slovenskega gospodarstva opozoril tudi premier Borut Pahor: »Takrat smo vstopali v urejeno, stanovitno okolje, sedaj pa je tudi svet okoli nas nepredvidljiv.« Nezmožnost predvidevanja, kaj se bo zgodilo in kdaj, pa skoraj dnevno pogloblja zaskrbljenost managerjev, politikov, porabnikov, bankirjev ... In vendar: težki časi so časi za težke odločitve.

Ron Dennis, šef McLaren Group, je v Londonu priznal, da je bil mnogo bolj kot

na zmago mladega Hamiltona v Formuli 1 ponosen na človeštvo 8. oktobra, ko so države sveta istočasno znižale obrestno mero: »To so naredile ne glede na nacionalnost ali versko usmerjenost. To so naredile, ker je bilo tako prav.« Hitre in usklajene začetne akcije držav po vsem svetu so vlile upanje, da svet ne bo za več let zdrsnil v krizno brezno. In tudi upanje, da nas je zgodovina vendarle nekaj naučila.

Tako so po desetletjih odrivanja države sedaj oči gospodarstvenikov zopet uprte v politiko. Vsespšno porušeno zaupanje zahteva voditelje, ki bodo ponovno vzpostavili ravnotežje. Čeprav se razmišljanja o drugačni družbeni ureditvi že rojevajo, neke jasne, prijemljive ideje še dolgo ne bo, zato nam ne preostane nič drugega, kot da popravimo in izboljšamo sistem, ki ga poznamo. To je naloga vlad vseh držav skupaj in vsake posamično. Zato managerji bolj kot kdaj prej potrebujejo odločne, hitre, učinkovite politike. In politiki bolj kot kaj prej potrebujejo gospodarstvo, da ohrani življenje, kot smo se ga navadili.

Še nasvet Andyja Cossletta, šefa InterContinental Hotels Group: »Pomembno je, kakšne signale pošiljate zaposlenim. Ko se razmere zaostrijo, šefi navadno izginejo. Toliko so zaposleni, da jih ljudje sploh več ne vidijo. Toda zaposleni morajo čutiti, da obvladujete zadeve. Sestanke organizirajte na krajih, kjer vas bodo videli. Po podjetju hodite umirjeno, ne tecite. Ustavite se in poklepetajte. Smehljajte se. Če boste ohranili samozavest, bodo tudi drugi taki. Zaupanje je nalezljivo.«

Torej, smehljajte se. Vsemu navkljub. ■